

АСОБА

Віза ў Краіну старэйшын

(Пачатак на 1-й стар.)

Знаёмства

Колькі ж гэта прайшло з таго першага, можна сказаць, выпадковага нашага знаёмства? Ну так — дзесяць гадоў без драбніц. Як зараз бачу палогны святочны дзень 3 ліпеня 1994-га — дзень вывазлення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў. Адрозна некалькі калон рушылі з плошчы Незалежнасці да плошчы Перамогі з кветкамі і рэчывамі, узятымі на вайну. На фоне дзяжэрата сіняга неба шырокіхкрылымі птахамі луналі бел-чырвоныя-белыя сцягі. Настрой быў у рыфму сонечнаму дню: людзі ўсімкілі адзін аднаму, малалыя бацькі трымалі на плячах дзяцей...

Вось мы ўжо і амаль ля цырка. Ды раптам быццам хмара наліццела. Перад маніфэстантамі з нацыянальнымі сцягамі (а на той час, да тагачаснага майскага рэферэндуму-95, яны былі яшчэ дзяржаўнымі, — неадменнымі!) грозна самкнуліся, загарадзілі шыя, ланцугі міліцыянтаў. Людзі абураліся, патрабавалі праліснуць, зазірнуць: як жа так? Тут, пэўна, нейкае непаразуменне. У шэрагах непадпаленых было шмат ветэранаў, што прайшлі праз вайну да Перамогі. Скорд іх і славы та ўвесь свет Васіль Быкаў, які першым, тэлевізійна і ўжываючы пачаў, на ўвесь свет соруваў Праблему аб той страйчанай вайне. І вядомы архітэктар Георгій Заборскі — стваральнік абеліска на плошчы Перамогі, які даўоўта да яе, на ложку франтавога шпітала, накідаваў абрысы будучага помніка...

Многіх талды яшчэ і ўвільне не магілі, што абдыскалі зусім не надарачна, не прыкрыя памылкай па нейкім неадагледзе. Гэта як рава быў — дзіўна, не сучасна, можна сказаць, "ластаўка" той "генеральскіх ліній", якую вызначылі для сабе толькі што абраны і на той дзень яшчэ не інтуіраваны прэзідэнт краіны. Лінія, якой цяпер ужо мала хто зазірае: лінія супраць заробатка зносу, што вядзе ў нікуды...

На лавачцы ў Купалаўскім парку, куды паліліся многія "напраўднікі" маніфэстанты (тады шчыра іх не хапалі, не кідалі ў "варанкі" з краіны, не сучасна — гэта ўсё яшчэ было наперадзе), учыла святочна прыбраную пахлыну пару. Ён — выскі, зграбны, не па гадах падцігнуты, з ордэнамі-медалямі на ўсе грудзі — з задуменна-засяроджанай усмешкай глядзеў на прыкметы гваздіцкаў, які трымаў у руцях. Яна — маленькая, худзенькая, з жывымі агністымі вачыма — церабіла расквітнуў кофру, на якой чамусьці не хапала некалькі гузікаў.

— Сядзі, дочка, побач, — ласкава запрасіла яна, даючы мне месца на лаве. — Не думай, што я бамжыка якая. Гэта ж міліцыянт — ну як раз, як мой унук узростаў — так шкуматнуў мяне, што ад гузікаў на брук павалілася. А што я зрабіла? Толькі і сказала: "Вы што, звар'яцелі, сумленні страцілі? Хто вам даў права не пусканы мяго мужа-франтавіча на плошчу Перамогі? Ён жа не забойца!"

— Ну і гарачы ў шце характар, — мары, — усміхнуўся ветэран. — А я адрозна ўбачу: шыяныя вочы ў іх, калючыя, не пэўна, нейкі загал маюць. Шкада, ка-нешні, што кветкачу сваю да помніка не данёс. Хацелі пакласці сваім братам — Віктару і Барысу, на зыходзе вайны абодва загінулі. Я адны жывы ачэрнуўся. А колькі родных, сяброў, навогул народа пагала...

Я запыталася ў новых знаёмых — Станіслава Станіслававіча і Марыю Паўлаўну Глінскіх: — Вы, пэўна, дзесяці год павізу жыццё, вырашылі ахаладзіцца ў шыяны, пасля пера-наважна шчыра?

— Якое "пабізу", ад самага аэрапорта ішлі. Выбраваліся да дому, а транспарт ужо адклі-нулі, і мы да плошчы Незалеж-насці на сваіх лавках дачэпалі. Ал-туль і да цырка...

— Як — у вашым узросце? — А што? Сіла яшчэ ёсць. Мне ж толькі 91, а Марыя зусім "маладзенькая" — 84...

Было...

Мінула дзесяць год. За гэты час мы не раз сустракаліся. 3 ра-

дасцю прызджаво ў тасціну, не па-старэчы ўтуліваю, хоць і сіцілю, кватэру-палутарку на першым паверсе шматпавярхо-вага гмаху, што па вуліцы Авак-на. Дзякуй Богу, што пры сучас-най забудове на месцы аджыўшых сваё дамоў і дамочкаў тут збераглі старыя яблыні, грушы, вішні і тутэйшым жы-рам ёсць дзе пасядзець у засені, бавіць час з дзецмі і ўнукамі, любучыся буйным вясновай кветкай.

Праўда, мае знаёмцы ўжо разка выбіраюцца нават на ла-вачку ля ганка, усё ж галы даюць сябе знаць. 25 мая гаспадару стаўняцца 100 гадоў! І столькі ўсёго было на ягоным шляху, што нельга не зазірнуць: да глыбокай старасці ўдалося за-хаваць такі ясны розум і мудрасць, душэўную чысціню і стойкасць перад усімі выпрабаваннямі лёсу.

Надаўна Станіслаў Стані-слававіч перанёс іжжую аперач-цыю, атрымаў, нарэшце, і групы інваліднасці. З болем бачу — са-ласёў. Пры доўгай размове стам-ляецца, ідзе ў друці пакой пера-дхнуць на некалькі хвілін. Але гасія з парогі сустракае, тароп-ка накідаваючы на плечы "парад-ны" піжмак з узнагародамі: свят-я ж!

9 мая я прыхрала павінша-ваць сямя Глінскіх з Днём Пе-рамогі. Мы сядзелі за сталом, на-крытым увійнай і лёгкай, як птушка, гаспадыняй. Па-раней-шаму яна атуде сваёй шырай гасцінасцю і цёплым. А якая фірменныя бліны пачу — за вачу не адцягнуць. 3-пад акляра-ў бліскаюць па-маладому агністыя вочы, жывая гутарка перасылана смехам, жартам. Увільне, якой вайной яна была са-свай вясковай парой.

Прызнаваліся, Марыя Паўлаўна, у вас талды, напэўна, адбоа ад хлопцаў не было?

— Ой, дочка, скажаш. У нас вайлякая сямя была, жылі ў беднасці, не да гуляў асабліва было. І не прыгажуня я зусім.

— "Не прыгажуня", а сама за другога ледзь не выскачыла! — жартаўліва ўпінкуў сваю палаві-ну "раўніну" муж.

— Я выскачыла б, каб ты хоць на дзень спазніліся! — гарача ўспынула яна. І ўжо да мяне: — Ну, быў у мяне талды жаніх Ігнат, небылі, янае сімпажычны хлопце. Але некая прыходжа адна на вечарынку да сяброўкі, і тут мяне незнаёмы малады чалавек танаваў запрашае. Такі дзі-катны, абыходлівы, паважлівы, хоць і не надта гаваркі. А прыго-жы, а таніор! Як закруціў у валь-се, дык усё і папало перад вачы-ма. Апытаўся на дэсцім небе, пра ўсё на свеце заблыса.

— Пра Ігната? — Той кіпеў, злавася, нават пагражаў апамоцніці саперніку. Я папрашла ў яго прабачэння, бо не хацела круціцца, але хіба вінавата, што раней Стася не су-стрэла?

— А вы, Станіслаў Станісла-вавіч, помніце, як усё было?

— Як не помніць? Было ж "нідаўна", ішоў 1929 год... Бачу, стаіць ля сцяны хуценькая, у староў кофтанік дзяўчы. Бы-цям нічога асаблівага, і паліцца вайлія прыманісты вочы — душы да дна прасвіціла. Пра-вядзіў яе дадому, потым у тэатр запрасіў (ціпер Купалаўскі), у наш рабочы клуб — там я іграў на трубе. Ну і як прыстойны ча-лавек у хуцкім часе зрабіў прапа-ноу...

— Відаць, вы скарылі бясчу-ую жонку не толькі знешніасцю, а і інтэлігентнасцю, талантам таніора і музыкі. Дзе ж наву-чыліся гэтаму?

— Перш за ўсё ў сям'і, дзе бацькі сваім прыкладам вучылі годнасці і павзе да іншых. На-радзіўся я ў самым цэнтры Мінска, быў хрышчаны ў ка-таліцкай катэдрэ на шпераш-най плошчы Свабоды. Пры Са-ветах нельга было маляцца, і я ледзь не плакаў, калі з храма вы-кідалі рэчы, ператварылі яго ў нешта гаспадарскае. Але пам-ніце жыве лабром, па-хры-сціянску ўсё ж засталася некру-тым зейкам.

— Пра танцы-музыку вы не скажыце...

— Мы з братам Барысам слу-жылі разам у чырвонаармейскай чыгуначнай часці, і выйшаў загал стварыць там аркестр. Далі нам у рукі медныя трубы — бас і

На гэтым здымку 80-гадовай даўнасці — музыканты-чырвоаармейцы Станіслаў і Барыс Глінскі (чацвёрты і п'яты злева ў верхнім радзе).

барытона, а іграць не ўмеем. Ву-чыліся, пыхцелі над азімі нотнай граматы. Спазбалася! Чакайце, я вам зараз нешта паказу...

Стары павізеў 3-за стала, падышоў да шыфы і хутка знай-шоў, што шукаў.

— Вось, глядзіце, на здымку той наш аркестр. Гэта — мы з Барысам. А гэта, — працягнуў ён мне тоўсты зжохуцы шытак, — цудам з 23-га года ў сястры заха-валася.

Дзіва: нібыта не рукой му-зыкі-каліграф выведзены, а друкарскім спосабам адлішчаны розныя аркестровыя п'ес-ты "Марш Октября" (ну, як жа талды без яго?), і "Просіоны сла-выны", полька "Бабочка" і вальс "Бережка"...

— А хто ж іграў на вашым вя-селлі?

— Якое вяселле, дочка, пры нашай беднасці? — уступіла Марыя Паўлаўна. — Расцілася ў нас у загсе, прышлі да нас, селі за стол, перакінулі чым Бог паслаў. Пасляліся ў цесным ка-тушцы, потым сваімі рукамі са Стасем дамоў сабе ладзілі. Шэлу на сабе цягалі аж за два кіламет-ры, ніякай работы не баяліся.

— Станіслаў Станіслававіч, вы ж магі паісці па музычнай частцы, а выбралі іжжую рабо-чую професію.

— І не адну. Я не шкадую аб-тым. Пэўна, ад бацькі спрыт займеў у руках. Яшчэ ў малых га-дах асвоіў лаволі рэзку талды спецыялізацыя шафера, пра-ваў на розных будоўлях. Магі-страў Мінск-Масква, дарога Орша-Лепель, мост у Барысаве і шмат яшчэ чаго — мая работа.

Нагрукі каменнымі сваю трок-толку — аж прасядзе. Але ніво-дай аварыі. І потым — на заво-дзе, у чыгуначных майстэрнях — любая, самая тонкая работа мне лёгка давалася: любую дэтальку абмазую, выціраю, выціраю і пры-ладжу як мае быць.

— Гэтае ўмельства і на вайне было не за плічымі насіць?

— Само сабою.

Вайна

На фронт ён пайшоў з пер-шага ж дня, пакінуўшы на волю лёсу Маню і чашэра дзетак. Але хутка часе трапіла ў акружэнне — немцы перлі, аж ашалеўшы, у нас жа абарона распылалася.

Удалося ўсё ж правараса, трапіць у лес. На Чырвонайчы-у атрадзе імя Шчорса партызану да вытання нешта. А там — за баранку і на фронт, дабіваў во-рата.

— Чулі, пэўна, песню фран-тавога шафера, яна быццам про-ста пра вас:

Через реки, горы и долины,
Сквозь пуру, огонь и черный дым

Мы вели машины, обвезая мины,
По путям-дорогам фронтовым...

Так — і па мінах, і пад сна-радамі, і пад бомбамі, а туду як найхуцчэй лавілі. Скінуў — стрымалоў назад, за новым гу-зам. Нават дла слоўцы дадому чыркануць не было калі, ды і шматок палеры паспрываў зняйсці.

— Што вам даводзілася пера-воніць?

— Рыштунак, боепрыпасы, правянт салдаці — пішоку да пішоку. Бачыць яе да гэтай пары не маю!

Каго — на рукі, каго — за руку-то — за прыгол ці поллет. У лесе ад немцаў хаваліся, па доро-гах з агню ды ў полім балза-жылі, у баладу ў гітлым балоце гібелі. Пасля вывазлення, калі дабраліся дадому (ён на гэтым самым месцы стаў, дзе зараз жыём), зноў жамбіліся. Замяс-тава паліцыя, па ім замура-зана камяня лавіць, жаласна мўкае...

— І ўсё спачатку?

— І ўсё спачатку...

Зноў яны ў матчыным дамку прытуліліся ўсі табарам.

— Я праваліўся на чыгунку пайшла, потым нянькай у балдуці. Стася, амаль зусім аг-лухлы, пасля дэмабілізацыі ніяк працу не мог знайсці, пакуль тут, у аэрапорце, акумулятарчыкам не ўладкаваўся. За школьным рэ-зальку справу меў, з сэрнай кісцятой...

Падзеі, няма на свеце такіх страў, праз якія б вы не прайшлі, не адолелі. Але ж... Мо ўспомніце свой самы светлы дзень?

— Калі выйшла на ганак і бачу: ля вяснічак з рэчышчам салдат стаіць, шышэнні і худ-зючы. Сэрца пакацілася: Стася!

— А вы, Станіслаў Станісла-вавіч, што прыгладзеў?

— Як з крыкам "Тата!" дзеці выбеглі, павілі ў мяне на шы: Галі, Толькі, Аля, Ліля. Усе чацэра, усё ліччэ жыўны...

Стары чалавек змаўкае, а ў сілах гаварыць.

— Прабачце, што значыць "ліччэ жыўны"? Вайна ж скон-чылася.

— Каб жа так! Пачынацца яна пачынаецца, але чамусьці не

канчаецца, гэтая пачварва. Праз гады і дзесяці год дагніе не толькі тых, хто ваяваў, а і бязлі-нашых лэтак. Забірае жыццё, кал-ечы, перакручвае і перакрэслі-вае лёсы. Старэйшай, Галі, не стала хутка пасля Перамогі, яшчэ праз некалькі год памёр і Толькі. Хіба ж магло прайсці бя-следна ўсё, што перанёс? Але з Лілія засталася, падарылі нам з Марыя чашэра ўнукаў і шэсць праўнукаў. А магло б яшчэ колькі быць!

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

У кожнай сям'і тое павердзіць, хоць срод новых, не зведзашых, на ішчасце, таго лавіцеля пака-ленняў сустракацца такія, каму тое — нібы далёкая казка, што іх не тычыцца. Для адных мінулае вайна — незагойная рана, нескан-чоная трагедыя. Для другіх — палітычная гульня, свядомая ка-і'юнктура.

Паспрываў не пагазіцца з ве-тарэрамі: вайна — гэта заўчасна знікшы і ненарожданы дзеці, будучыня з параненым памяшом.

я жыў? Хіба за тое ваяваў, каб бачыць, як пакутоўца ў галечы зямляк, як нас кормяць хуценькімі і пустымі абыхацямі. Як вола-кам цягнуць назд, у мінулае, ад якога мы, здавалася, пачалі было адхалодзіць.

Слухаю ветэрана і думаю: і зараз, калі іншыя так-сак дажы-ваюць свой век, гэты не толькі аб-уласным руціцца. Станіслава Станіслававіча Глінскага хвалюе лёс краіны, не дае спакою, што зараз, які і ў 20—30—40-я, паўсюль шукаюцца "ворат", се-сця злосіць на ўсіх, хто думае "не так".

— Скажу не точысна: калі шукаў сапраўдных ворат, дык лічу: гэта — балышавікі, камуні-сты. Яшчэ паплеткам быў, як чэкісты скапілі мяне, кінулі ў нейкі смарзочны падвал, му-чылі, патрабуючы, каб нешта дэрагна на суседзях нагаварыў. І расстралялі б, як сябра-сусла па-камеры. Ды тыф дамаго! Валяўся заўшчэным дадзаша-гам у гарачыні, і мяне выкінулі ў спаднім проста на мароз. Дзякуй Богу, незнаёмыя добрыя людзі ўратавалі...

— Яшчэ ішчэ ледзь не ўсё жыццё — пад нейкай пагрозай, страхам, і зараз то, бо тыя ж камуністы, хоць і з прых-ваанымі білетамі, у кіруючых крэслах сядзяць, а кіравань не ўмеюць. Толькі б ім ўіскаць народ, які і без таго нагаварыў.

Старому мічаніну — пэўна, такіх у сталіні не многа застало-ся — неж і не вершыца, што ўсё XX стагоддзе прапусціў праз свой лёс і што ўвасябле сабою жываю гісторыю Баль-каўшчыны. І хоць сілы ўжо не тыя і загадваць далёка не выпа-дае, усё ж-такі песьніць у глыбіні душы мару.

— Эх, прайсціся б яшчэ хоць разок па гаралзе, дзе хлапанём ведаў ледзь не кожную будыніну. Яму ховаша бачыць, як ал-раджаша жывы беларускі дух, паўстаюць абліччы ўжо знішча-най даўніны.

— І каб можна было ісці куды хоцаш па вуліцах і плошчах і нікі не заступаў сабе дарогу. І дэкалася лёгка, вольна. Ну не мяне, дак унукам і праўнукам, усім нашчадкам.

Хай збудзецца Ваша запаве-нае жаданне, дарогі Станіслаў Станіслававіч! Прыміце шчырае віншаванне з адметнай датай — 100-гадовым юбілеем — і нізікі паклон за Ваш з Марыяй Паўлаўнай жыццёвы пошлвіз. Добра Вам у хату, заароўка ра-нейшага, маладога, цёплым ро-дным і сяброў. Вы заслужылі візу ў Краіну старэйшын, якімі можа ганарыцца Беларусь.

Хай збудзецца Ваша запаве-нае жаданне, дарогі Станіслаў Станіслававіч! Прыміце шчырае він

МАЛОИЗВЕСТНЫЕ СТРАНИЦЫ ВОЙНЫ

Выстраданная победа

(Сталинградская битва в цифрах потерь)

2 февраля нынешнего года исполнилось 60 лет со дня окончания самой длительной и кровопролитной в истории войн сражения — Сталинградской битвы, которая завершилась полным разгромом 6-й немецкой армии фельдмаршала Паулюса и трех армий союзников вермахта — румынской, венгерской и итальянской. Из 270 000 попавших в окружение 22 ноября 1942 года в «котел» солдат и офицеров 6-й армии пленены оказались 90 000, 25 000 раненых немцев успели вывести на самолетах, 150 000 навсегда остались на Волге. На огромном пространстве в городе и вокруг него остались тысячи подбитых и брошенных танков, орудий, автомашин.

О потерях Красной Армии в том сражении долгое время или умолчали, или упоминалось вскользь лишь в том плане, что они были тяжелыми, что стрелковой дивизии, переправленной через Волгу в Сталинград, хватало на пять-шесть дней боя, а то и меньше. Правда, после взятия в 1967 году на Мамаевом кургане грандиозного мемориального комплекса несколько тысяч имен советских воинов были занесены на мраморные плиты. Я видел их воочию дважды, поднимаясь на вершину кургана. Взял две горсти земли на память и насыпал в них двадцать горошин и пуды.

Не удивительно, курган, как свидетельствуют участники сражения, переходил из рук в руки 15 раз. Только Красная Армия здесь потеряла убитыми свыше 30 000 человек. А вот о полных цифрах потерь обеих сторон в той битве узнал лишь недавно из одного достоверного российского источника, сотрудники которого имели доступ к архивам Министерства обороны СССР и исполнили задание, обозначенное в последние годы в Германии.

Цифры, приведенные там, потрясали. Оказывалось, еще до начала Сталинградской битвы, с 28 июня по 28 июля 1942 года, когда немцы вели наступление на южном фланге Восточного фронта, Красная Армия потеряла более 500 000 солдат и офицеров, 2400 танков, 13 000 орудий и минометов. Потери же врага за это время составили лишь 90 000 человек — в шесть раз меньше. Не удивительно, что к началу Сталинградской битвы — 28 июля — Красная Армия была ослаблена, перевес в людях и особенно в танках и самолетах был на стороне врага, и немцы уже 23 августа смогли севернее Сталинграда выйти к Волге и

начать штурм разрушенного после жестокой бомбежки города. Бой за него затянулся на полгода, что свидетельствовало об упорнейшем сопротивлении советских солдат и умелой организации обороны со стороны командования. В итоге враг просчитался в своих планах, а гром пушек 19 ноября 1942 года в итоге разгромил гитлеровской армии и ее союзников.

А сейчас — о потерях с обеих сторон: Красная Армия за 188 дней боя потеряла 1 200 000 солдат и офицеров, 4500 танков и САУ, 16 000 орудий и минометов, 3000 самолетов. Немцы — 800 000 солдат и офицеров плюс 700 000 — их союзники. Итого — 1 500 000 человек, 2000 танков, 10 000 орудий и минометов, 1500 самолетов.

О жестокости той битвы говорят цифры средней продолжительности боевой жизни советских офицеров: у командира взвода она была... 3 дня, у командира роты — 7 дней, у командира батальона — 11 дней, у командира полка — 20 дней.

Михаил ТЫЧИНА.

г. Слуцк.

СПОРТ

Бэкхем развитаецца з «Манчэстэрам»

рекламных контракта. Так поступают все игроки «Рэала», «Ливерпуля», «Барселоны» и других топ-клубов. Калі злетка албундэцца «Рэал» зможэ заплаціць «МЮ» 35—40 мільёнаў еўра.

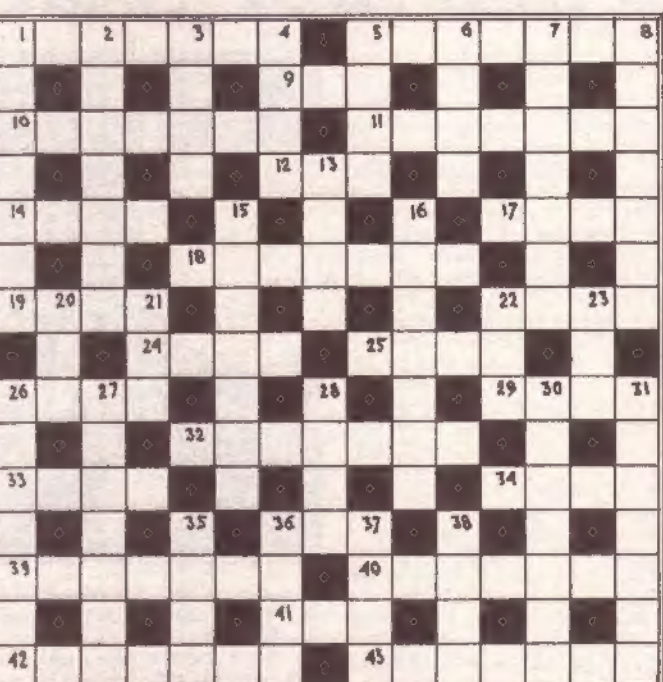
Навошта мадрыдскаму «Рэалу» Бэкхем, калі камандзе больш патрэбны добры абаронца? Алмаз прасты. Атрымаць таго жорнага футбаліста — гэта не толькі ўзмацніць каманду. Папулярнасць Бэкхема мае велікі высклад 6 мільёнаў еўра — столькі ж атрымлівае Зідан, Рэаль, Фігу, Рональда. Гэта на 2 мільёны менш за італьянскі акадэмія англічаніна. У дадаток Бэкхему прыдзецца аддаваць клубу 50 працэнтаў сваіх даходаў ад

гэ забіраць больш грошай. Зусім нечаканна ў барацьбу за Бэкхема ўключыўся італьянскі «Інтэр». Акрамя паловных прычын, якія абдыліся з іспанскім клубам, ён мае і чыста футбольныя рэзаны. Ужо некалькі сезонаў запар гуляў гэтага клуба задыкты ад Крысціяна В'еры. Алмаз яго намаганьняў не хатае для чэмпіёнскага тытула. Купіць Бэкхема — значыць моцна павысіць узровень каманды. Колькі «Інтэр» гатовы заплаціць за футбаліста, яшчэ невядома. Хутчэй за ўсё сума будзе адпавядаваць ад мадрыдскай з бок павышэння.

Калі албундэцца пераход у адзін з тэтых клубу, Бэкхем абавязкова сустранецца з праблемамі. Дэвід ужо быў гульцём у адной камандзе (тут ёсць і нашыя яналяныя асаблівасці). Жыццё легіянера прывічнае далёка не ўсім. Бразільцы і аргенцінцы лёгка пераадымаюць з чэмпіянату ў чэмпіянат. А вось англічане і, скажам, іспанцы у гэтым сэнсе дамасады.

Значнае месца ў жыцці Бэкхема займае яго жонка Вікторыя (былая салістка групы «Спайс Гёрлз»). Усе лічаць, што Дэвід у яе пад лютым. Алмаз ужо быў выпадкам, калі футбаліст цягнуў каманду, ідуць ўсёя за жонкай. Лепшы прок свету Зінэдзіна Зідан паехаў з Турцыя, таму што яго жонка не падабаўся шыяны рабочы горад. Ці зменіць Бэкхем рошны Манчэстэр на бліскачы Мадрыд ці модны Мілан, мы давасемся пасля заканчэння сезона.

Крыжаванка

Па гарызанталі: 1. Мясца год. 5. Стапіла. 6. Венесуэла. 9. Смала, звараная з прымессю воску, салі. 10. Слупок у тэатры, кнізе. 11. Аступленне ад галоўнай тэмы з мэтай высветліць пачобнае пытанне. 12. Драпежная рыба. 14. Мера вагі. 17. Папоўскае верхняе доўгае адзенне. 18. Спосаб марскога бою. 19. Іспанскі футбольны клуб. 22. Выгнан, паша. 24. Алатропія. 25. Ручка шпалі. 26. Вялікі сал з алмаі, кветнікамі. 29. Рыбны дадатк. 32. Вываз тавараў за мяжу. 33. Горал у Беларусі, які славіцца сваім півам. 34. Атмасферны ападка. 36. Рака, прыток Бярэзіны. 39. Прэзідэнт ЗША. 40. Выдача чужога твора за свой. 41. Перашыёк на поўдні Тайланда. 42. Рака, якая гранічыць з ЗША і Канадай. 43. Карціна, спецыяльна асветленая для стварэння ўражання аб'ектамі.

Па вертыкалі: 1. Садовыя ногны. 2. Пахораннае вартунае вышка. 3. Вермут, Кабернэ, Рыслінг. 4. Асважачы напой. 5. Касметычная мазь. 6. Кропелкі вады, што кандэнсуюцца на траве, іншых прадметах у час нахона выпраменьвання зямлі, кнізе. 7. Род невадкіх дрэвіш, кара і плады якіх добрыя фарбавальнікі. 8. Алзін з цыклаў сардэчнага дэянісці. 13. Прыродная фарба жоўтага колеру. 15. Сістэма праваднікоў у электрычнай машыне. 16. Медны духавы музычны інструмент. 20. Вялікі перыяд часу, эпоха. 21. Раствор смол у спірыце. 22. Літар грэчаскага алфавіта. 23. Геаметрычная фігура. 26. Птушка атрала веснагох. 27. Айчына. 28. Свята ўраджаю, збору садавіны ў славян. 30. Твор станковага жывапісу. 31. Грызун з каштоўным футрам бурага колеру. 35. Дзякуючы гукан у Італіі. 36. Сын дачкі або сына. 37. Спосаб ападка ад ветру плаваю ў салё. 38. Забітыя ў грунт берыяно, брус, апора ў розных збудаваннях.

Уладзімір ЭСМАНОВІЧ.

Адказы на крыжаванку, надрукаваную ў №85—86

Па гарызанталі: 1. Аёс. 6. Знос. 10. Захара. 11. Аранне. 12. Бальд. 13. Ласка. 15. Сваяк. 18. Банда. 22. Пісарка. 23. Сурыкі. 24. Стрыно. 25. Палеўка. 26. Макей. 29. Латак. 31. Твань. 36. Зосыска. 37. Мажа. 39. Лексіка. 40. Кулі. 41. Ятка. 42. Яйка.

Па вертыкалі: 1. Абза. 2. Суднік. 3. Узед. 4. Яйка. 5. Драбкі. 6. Згадка. 7. Сыч. 14. Смаржок. 16. Сісілка. 17. Атропка. 19. Направа. 20. Спіца. 21. Пасак. 28. Ельскі. 30. Трація. 32. Вужана. 34. Галік. 35. Жмакі. 36. Зрок. 38. Асца. 39. Валод. 8. Друкарня. 9. Рагвалод. 15. Стайнік. 20. Суполка. 21. Пахитак. 27. Азорскі. 29. Лавік. 33. Наролнік.

Частные объявления

Продаю
Кран-балки, тали, лебедки, электр. ручные, МТМ. Тел.: (8-017) 234-61-32.
Цимбалы в хорошем состоянии. Тел. 215-96-72, звонить после 18.00.
Дом, баня, вода, тел. 380 V, 1 га, трактор МТЗ-80 с новым оборудованием, 6 км от г. Лида. 15.000 у.е. Тел. 4-53-47.

Куплю
Картини, иконы, панно, гобелены, награды СССР, царские награды, значки, монеты до 1917 г., кортик, саболо, кинжал, ювелирные изделия с клеем 84 и 56, статуэтки бронзовые и фарфоровые, часы, портсигар, подсвечник, столовое серебро, мебель, граммофон, старые открытки и фото, книги до 1917 г., бумажные деньги США, СССР — до 1930 г., военную форму до 1950 г., трофеи и др. Тел. 282-75-52, 8-029-282-75-52.

Услуги
Шугатурные работы выполнят бригада женщин. Безупречное качество. Тел. 211-72-19 (после 18.00).
Все виды ремонта и отделки. Тел.: 272-44-35, 270-32-74.

Разное
Кого когда-то обманул Петр Васильевич Росоко, звоните по тел. 244-95-64, для уголовного розыска.

EUROSPORT
09.30 Велоспорт. Трек. Кубок мира. Финал. Переселение в Австралию.
10.30 Футбол. Обзор матчей чемпионата Европы среди юниоров. Повтор.
11.00 Футбол. Легенды чемпионатов Европы. Германия 1996. Повтор.
12.00 Футбол. Кубок Либертадорес. Чеченский футбол. Повтор.
14.00 Настольный теннис. Чемпионат мира. Прямая трансляция.
15.30 Велоспорт. Джиро д'Италия. 13 этап. Повтор.
16.30 Велоспорт. Джиро д'Италия. 13 этап.

Адрес рэдакцыі:
220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэдакцыі: 206-69-04.
E-mail: nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыі матэрыялы не рэагуюе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску падаюць са сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэдакцыі, не адказвае. Моцны друкаваны матэрыялы, у якіх пазначаны аўтары не падлягаюць гэтаму. Рэдакцыя не пасведжана №246. Нумар газеты адрукаваны з дыпазіт-вайсаваннем на ўп «Чырваная Зорка», 220073, Мінск, 1-ы Загорны замак, 3. Падпісанні ў друку ў 15.00. Фарма А-2. Тэраж: 29 900 экз. Заказ №719.

ЛЮБОПЫТНО

Норвежскі миллионер оштрафаван на 30.000 доллараў за нарушение ПДД

Норвежскі бізнесмен, уладальца фірмы па імпорце аўтамабілей, быў оштрафаван на суму 200 тысяч крон (30 тысяч долараў) за ездз у нетрезым стане.

Нарушэнне было совершено в столице Норвегии Осло год назад, но суму штрафа объявили только на днях. Её рассчитали, согласно норвежским законам, исходя из деклараций о доходах нарушителя, поданной в 2001 году. Однако в тот год он перевел часть активов своей фирмы на свой личный счет, стараясь избежать уплаты больших налогов.

Бизнесмен признал, что управлял своим «Роллс-Ройсом» после обеда, за которым выпил немного вина. В то же время он отказался признать свою вину, заявив, что не чувствовал опьянения.

Дурацкая затея студентов

Студенты-психологи американского колледжа из города Хартфорда (Hartford) разыграли сцену похищения человека, чтобы описать реакцию случайных свидетелей. Через некоторое время они были арестованы и теперь должны предстать перед судом по обвинению в нарушении общественного порядка.

В полицию поступил звонок о том, что недалеко от здания Университета Коннектикута два человека заставили водителя выйти из своего автомобиля, связали, бросили к себе в машину на заднее сиденье и уехали. При этом нападавшие угрожали убить его.

Однако «жертва» все-таки успела ползти к женщине, которая поспе связалась с полицией, и спросила, что та собирается предпринять. А «похитители» что-то быстро записали себе в блокноты.

Все три студента были найдены в тот же день. Занимающийся их делом офицер полиции назвал этот эксперимент «дурацкой затеей». До того момента как все произошло, правоохранительные органы были готовы связать этот случай с серией преступлений, незадолго до того случившихся в городе.

Американка на ночь приковывала детей к кроватям

35-летняя жительница Флориды была арестована после того, как выяснилось, что она на ночь приковывала своих сыновей к кровати.

Как объяснила после ареста мать троих детей Карен Эйб (Karen Abe), она приковывала двух своих сыновей 13 и 15 лет к постелям, чтобы они не утонули машины по ночам. Для претворения в жизнь своих планов Карен использовала цепи и замки.

Карен и ее мужу предъявлены обвинения в жестоком обращении с детьми. Как объяснила арестованная, она «спрашивала у детей, не нужно ли им что-нибудь», прежде чем приковывала их на ночь. Мальчики оставались в цепях с 21:30 вечера до 6:00 утра.

По словам женщины, она предупредила полицейских, что применит цепи, потому что ее дети сбегали ночью из дома. В настоящее время мальчики находятся на попечении местных органов по надзору за несовершеннолетними.

Шутники заставили водителя грузовика поиграть в фильм «Скорость»

На одном из американских шоссе неподалеку от Вашингтона неизвестные шутники заставили водителя грузовика с прицепом ехать без остановки, крикнув ему, что в машине бомба, и она сработает, если он снизит скорость.

По словам водителя, после того как его грузовик обогнал другую машину и ехавшие в ней люди передали ему информацию о взрывчатке, он немедленно вызвал службу спасения.

Шоссе закрыли на три часа, пока полиция искала грузовик. После этого «заминированную» машину направили на менее оживленную автостраду.

Полицейские обыскали грузовик на ходу и ничего не нашли. По их мнению, водитель был действительно убежден, что у него в кузове бомба, и действовал грамотно.

В 1994 году на экраны вышел фильм «Скорость» (Speed). В нем террорист минировал пассажирский автобус, который взорвется, если скорость упадет ниже 80 километров в час.

23 мая

ПЯТНИЦА
Усх 4.55 Зах. 21.20
Даж. дня 16.25
Апошняя квадра ў 3.32

ВІНШУЕМ!

Звінелі і пелі гітары

Мінскаму клубу гітарыстаў — 20! За гэты час праведзена больш за трыста канцэртаў і пяць міжнародных фестываляў.

Днямі ў Палацы культуры Мінскага аўтазавода адбылася імпрэза з нагоды дваццатгоддзя клуба.

Гісторыя папулярнага гітара-клуба ў Мінску налічвае крыху больш за трыццаць год. У СССР гітара лічылася касмалітычным інструментам.

Першапачатковым прафесійным гітарыстам у беларускай сталіцы стаў Мікалай Пятровіч Кошалеў. У Мінскім музычным вучылішчы быў адырыты клас гітары на гэтым інструменце, дзе выкладаў Мікалай Пятровіч.

Дарчы, яшчэ пры жыцці Кошалева Мінскаму клубу гітарыстаў было дадзена імя гэтага слаўнага майстра.

У канцы 70-х гадоў гітарыстаў на сцэну выхадзілі вучні Кошалева, а таксама вучні яго вучняў.

Сёння членамі Мінскага клуба гітарыстаў з'яўляюцца прыкладна 200 чалавек. Многія — лаўрэаты разнастайных міжнародных конкурсаў. За перамогу ў адным з іх Наталія Лініцкая атрымала гітару, кошт якой — 6000 еўра.

Самыя юныя гітарысты — восем год. Юлія Жылко займаецца іграй на гэтым інструменце з п'ятигодковага ўзросту. На ўрачэньні вечары дзівачка прапанаваў слухачам дзве кампазіцыі.

Пры выкананні твораў ёй дазваляў выкарыстаць падстаўку знакамітага гітарыста Аляксандра Іванова-Крамскога.

У 1973 годзе Іванов-Крамскі прыехаў у Мінск, дзе выступіў з канцэртам перад працоўным трактарнага заводу. Палчас выступлення музыкант стаў дрэнна, уратаваць яго не ўдалося... Разумеўся, што пра падстаўку, якая дапамагла гітарыстам трымаць інструмент, ніхто тады і не думаў. Яна стала выкарыстоўвацца як паліца для гаршчка з кветкамі. І толькі праз 10 гадоў Мікалай Кошалеў, які выступаў у тым жа імя трактарнага заводу, зважыўся валомаць падстаўку Іванова-Крамскога. Зараз рэпартаж прыставае, а іх было толькі два (музыкант захаваў падстаўку персанальна для сябе) захаваўшы ў музеі Мінскага клуба гітарыстаў і выкарыстоўваючы толькі ва ўрачэньні выпадках.

Прыхільнікам гітарнай музыкі калісьці ж, запамінаўся і выступленні прызнаных майстроў: Уладзіміра Вугольніка, Яўгена Градзюшкі, Уладзіміра Ткачэнка і іншых. Дарчы, Уладзімір Ткачэнка, саліст Дзяржаўнага канцэртнага аркестра

пад кіраваннем Міхаіла Фінберга, валодае даволі арыгінальным стылем — тэлінігам. Тэлініг — гэта фарміраванне тэхнікі ігра на гітары. Акрамя Ткачэнка тэлінігам валодаюць яшчэ толькі тры гітарысты ў свеце. На вечарыне Уладзімір сыраў да твораў — «Каравай» і беларускую народную песню «Сайка да Грышка»

з уласнай аранжыроўкай. А вось Аляксандр Ціхачаў (на здымку) пад акампанементам

Віталі ГАРБУЗАЎ. Аляксей АЛІКСАНДРАЎ (фота).

шасціструнных гітар бліскачы выканаў песню «Аве Марыя». Карацей кажучы, расчараваны ў той вечар у зале не было.

Як расказаў журналісту «Народнай волі» кіраўнік Мінскага клуба гітарыстаў Алег Капінкоў, плоўнай задычка клуба застаецца пільная праца для яшчэ большай папулярнага гітарыстаў.

Альсэй АЛІКСАНДРАЎ (фота).

8-й КАНАЛ
17.30 Мультфільм.
17.45 Художественный фильм «Кубанские казаки».
19.15 Программа «Любовные истории».
19.45 Сериал «Влюбленный Д'Артаньян».
20.40 Телемагazin.
20.45 «Вечерний».
21.00 «Пути света».
21.00 Комедия «Такси».

ТВ ЦЕНТР
05.00 Информационно-развлекательный канал «Настраение».

16.30 «24 часа»
16.45 Проект «Отражение» и «Спецназ». Документальный фильм.
17.30 «Улицы Кирилла и Мефодия». Документальный фильм.
17.45 «Минщина».
17.55 «Финалистическая неделя».
18.00 «Светская хроника».
18.10 «Минщина».
18.20 «Тема дня».
18.35 «Серебряная свадьба». Телепередача.
19.50 «СТВ-спорт».
20.00 «Реактивный бокс».
20.15 Детский экран. «Добрый вечер, Маша».
20.35 «Автопаркинг».
20.50 Комедия «А ты с какой планеты?».
21.00 «Технология».
21.05 «Новости СНГ».
21.20 Проект «Отражение» и «Спецназ». Документальный фильм.
21.30 Мультфильм «Лео». Француз-Англия-Вьетнам, 1992.

07.50 Газетный дождь
08.00 Смотрите на каналы.
08.05 «Разлучники». Телепередача (Мексика).
08.55 К 300-летию Санкт-Петербурга. «Евгений Онегин». Избранные главы.
09.30 «Песенка в лесу».
09.40 Европейские ворота России.
09.45 Телемагazin.
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 События. Время московское.
10.15 Телеканал «Дата».
11.10 Игра в прятки.
11.30 А у нас во дворе...
11.55 Детский вопрос.
12.10 Петровка, 38.
12.30 Деловая Москва.
13.15 «Иностранец Деррин». Криминальный телесериал (Германия).
14.20 Экспресс-новости.
14.30 Все о здоровье в программе «21-й кабинет».
15.00 Регионы: прямая речь.
15.30 Живой угол.
16.00 «На страже порядка». Телепередача (Франция).
17.15 «Афиши». Телепередача.
17.55 «Задачная женщина». Телепередача (Венесуэла).
18.40 Экспресс-новости.
18.50 Пять минут деловой Москвы.
19.00 Боевик «Проект А» (Гонконг).
21.40 Русский век.
22.20 Времечко.
22.50 Петровка, 38.
23.10 25-й час. События. Время московское.
23.30 Дневник Питого международного театрального фестиваля им. А.П. Чехова.
23.40 — 01.45 «Открытый проект». Молодежный канал.

07.50 Газетный дождь
08.00 Смотрите на каналы.
08.05 «Разлучники». Телепередача (Мексика).
08.55 К 300-летию Санкт-Петербурга. «Евгений Онегин». Избранные главы.
09.30 «Песенка в лесу».
09.40 Европейские ворота России.
09.45 Телемагazin.
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 События. Время московское.
10.15 Телеканал «Дата».
11.10 Игра в прятки.
11.30 А у нас во дворе...
11.55 Детский вопрос.
12.10 Петровка, 38.
12.30 Деловая Москва.
13.15 «Иностранец Деррин». Криминальный телесериал (Германия).
14.20 Экспресс-новости.
14.30 Все о здоровье в программе «21-й кабинет».
15.00 Регионы: прямая речь.
15.30 Живой угол.
16.00 «На страже порядка». Телепередача (Франция).
17.15 «Афиши». Телепередача.
17.55 «Задачная женщина». Телепередача (Венесуэла).
18.40 Экспресс-новости.
18.50 Пять минут деловой Москвы.
19.00 Боевик «Проект А» (Гонконг).
21.40 Русский век.
22.20 Времечко.
22.50 Петровка, 38.
23.10 25-й час. События. Время московское.
23.30 Дневник Питого международного театрального фестиваля им. А.П. Чехова.
23.40 — 01.45 «Открытый проект». Молодежный канал.

07.50 Газетный дождь
08.00 Смотрите на каналы.
08.05 «Разлучники». Телепередача (Мексика).
08.55 К 300-летию Санкт-Петербурга. «Евгений Онегин». Избранные главы.
09.30 «Песенка в лесу».
09.40 Европейские ворота России.
09.45 Телемагazin.
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 События. Время московское.
10.15 Телеканал «Дата».
11.10 Игра в прятки.
11.30 А у нас во дворе...
11.55 Детский вопрос.
12.10 Петровка, 38.
12.30 Деловая Москва.
13.15 «Иностранец Деррин». Криминальный телесериал (Германия).
14.20 Экспресс-новости.
14.30 Все о здоровье в программе «21-й кабинет».
15.00 Регионы: прямая речь.
15.30 Живой угол.
16.00 «На страже порядка». Телепередача (Франция).
17.15 «Афиши». Телепередача.
17.55 «Задачная женщина». Телепередача (Венесуэла).
18.40 Экспресс-новости.
18.50 Пять минут деловой Москвы.
19.00 Боевик «Проект А» (Гонконг).
21.40 Русский век.
22.20 Времечко.
22.50 Петровка, 38.
23.10 25-й час. События. Время московское.
23.30 Дневник Питого международного театрального фестиваля им. А.П. Чехова.
23.40 — 01.45 «Открытый проект». Молодежный канал.

07.50 Газетный дождь
08.00 Смотрите на каналы.
08.05 «Разлучники». Телепередача (Мексика).
08.55 К 300-летию Санкт-Петербурга. «Евгений Онегин». Избранные главы.
09.30 «Песенка в лесу».
09.40 Европейские ворота России.
09.45 Телемагazin.
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 События. Время московское.
10.15 Телеканал «Дата».
11.10 Игра в прятки.
11.30 А у нас во дворе...
11.55 Детский вопрос.
12.10 Петровка, 38.
12.30 Деловая Москва.
13.15 «Иностранец Деррин». Криминальный телесериал (Германия).
14.20 Экспресс-новости.
14.30 Все о здоровье в программе «21-й кабинет».
15.00 Регионы: прямая речь.
15.30 Живой угол.
16.00 «На страже порядка». Телепередача (Франция).
17.15 «Афиши». Телепередача.
17.55 «Задачная женщина». Телепередача (Венесуэла).
18.40 Экспресс-новости.
18.50 Пять минут деловой Москвы.
19.00 Боевик «Проект А» (Гонконг).
21.40 Русский век.
22.20 Времечко.
22.50 Петровка, 38.
23.10 25-й час. События. Время московское.
23.30 Дневник Питого международного театрального фестиваля им. А.П. Чехова.
23.40 — 01.45 «Открытый проект». Молодежный канал.

07.50 Газетный дождь
08.00 Смотрите на каналы.
08.05 «Разлучники». Телепередача (Мексика).
08.55 К 300-летию Санкт-Петербурга. «Евгений Онегин». Избранные главы.
09.30 «Песенка в лесу».
09.40 Европейские ворота России.
09.45 Телемагazin.
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 События. Время московское.
10.15 Телеканал «Дата».
11.10 Игра в прятки.
11.30 А у нас во дворе...
11.55 Детский вопрос.
12.10 Петровка, 38.
12.30 Деловая Москва.
13.15 «Иностранец Деррин». Криминальный телесериал (Германия).